No. 2923 Zatersdag 12 Febr. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

IJS-HOCKEY IN DE ALPEN. In Davos, Zwitserland, het paradijs van de Wintersport, wordt een sport door andere opgevolgd. De foto geeft weer een ijs-hockey match tussen een Engelse en een Zwitserse team.

Rechten en Plichten

Het is ene waarheid zo oud als de mensheid zelf, dat ieder mens individueel, en de mensheid in hare samenhang naast rechten waarop aanspraak kan en mag worden gemaakt, ook plichten heeft, welke moeten worden vervuld. Dat is een waarheid als een koe. Maar bij enig rondzien om u heen en wat dieper nadenken zult u moeten toegeven, dat in het practische leven deze waarheid zeer dikwijls en door zeer velen wordt ontweken. En toch zijn rechten en plichten zó nauw aan elkaar verbonden, dat zij evenmin als de bekende Siamese tweeling zijn te scheiden, zonder verstoring der goede orde.

Wij kunnen in het kort de volgende stelling poneren: „Waar rechten zijn, zijn ook plichten". Omgekeerd is die stelling even **waar.**

De stelling moet steeds in het oog gehouden worden, zowel door ieder individeel als door alle mensen tezamen, wil ene goede, harmonieuze samenleving mogelijk zijn.

Ieder, die zich steeds op zijn of haar rechten (werkelijk of vermeende) beroept, er op staat „als een boer op zijn klompen", doch zich steeds niet bewust is of bewust wil zijn van zijn of haar plichten en deze laatste kalmweg terzijde schuift, dan wel geheel verwaarloost, komt onvermijdelijk vroeg of laat in conflict met anderen — is reeds in conflict met God, den Hoogsten Wetgever, van Wien ieder onzer volstrekt afhankelijk is, aan Wien wij alles wat wij hebben en zijn, te danken hebben. Men komt dan in conflict met de maatschappij en de wetten en voorschriften, die nu eenmaal noodzakelijk zijn en onmisbaar in ene geordende samenleving. Dat is iets wat door ernstige mensen met ene juiste levensopvatting en wereldbeschouwing intuïtief wordt aangevoeld en wat ook de ondervinding — zo het spreekwoord zegt de beste leermeesteres — leert.

Het Kind

Reeds als kind werd ons geleerd, dat wij verschillende plichten hebben. Om maar enkele der voornaamste te noemen: eerbied en liefde voor onze brave ouders, aan wie wij naast God ons leven te danken hebben en alles wat wij bezitten. Dat sluit reeds vanzelf de plicht van kinderlijke dankbaarheid in. Wij zijn als kinderen nog niet in staat „op eigen benen te staan", ergo hebben wij recht op verzorging door ouders of hen die hen vervangen. Maar nog gróter, onmetelijk gróter recht hebben wij: Door de Doop, waarvoor onze ouders gezorgd hebben dat wij dat Sacrament ontvingen, zijn wij Gods' kinderen geworden en hebben daardoor het recht op de Hemel gekregen. Een groter geschonken recht is niet denkbaar. Maar om dat recht te kunnen behouden hebben wij enige plichten te vervullen — niet alleen als kind maar zolang wij leven —. Gij allen kent die plichten, zodat ik ze hier niet behoef neer te schrijven. Verder wordt ons als kind geleerd dat wij gehoorzaam en onderdanig moeten zijn aan onze geestelijke en wereldlijke overheden. En later, als het kind volwassen is, houden de kinderlijke plichten jegens de oudrs niet op, zelfs als dat kind reeds gehuwd is en zelf kinderen heeft. Zolang de ouders leven behoort het kind hen achting, liefde en eerbied te betuigen en zelfs na hun dood mag die liefde niet eindigen. Verkeren de ouders in behoeftige omstandigheden, dan is het kind verplicht hun naar vermogen moreel en financieel te steunen. Het is een bedroevend feit dat het noodzakelijk is gebleken die plicht wettelijk vast te doen leggen door den Wetgever. Dat wets-artikel moest niet nodig zijn geweest. Helaas, wij weten allen wel hoe er kinderen zijn, die zeer goed in staat zijn hun noodlijdende ouders te steunen, doch zich aan die onderhoudsplicht schaamteloos onttrekken. En er komen gevallen voor — ook U zult ze misschien wel eens hebben geconstateerd — dat de ouders of een hunner die nog leeft, uit armoe gedwongen zijn, hoe ongaarne ook, de hulp van den rechter in te roepen om zo het kind wettelijk te dwingen tot vervulling van die plicht.

De Echtlieden

Zijn de kinderen groot geworden, dan is de normale gang van zaken, dat zij trachten een eigen home te stichten nadat zij in het huwelijk zijn getreden. De Kerkelijke en Burgerlijke wet leggen hun dan zekere verplichtingen op naast toegekende rechten. Zodra een der echtelieden echter alleen maar rechten eist en zijn of haar plichten niet of niet naar behoren vervult, kan dat huwelijk niet gelukkig zijn. Het wordt dan dikwijls een hel op aarde.

Het komt mij voor dat het beter is hier maar niet verder op in te gaan. Immers gij allen kent er de treurige voorbeelden uit uwe omgeving van. En zijn er uit zo'n huwelijk kinderen geboren, dan zijn die zéér te beklagen. Ook gemengde huwelijken ziet uiteraard de Kerk niet gaarne en zegt ook weer niet een spreekwoord: „Twee Geloven op één kussen, daar slaapt de Duivel tussen"? Kortheidshalve zal ik het hierbij maar laten.

Werkgevers en werknemers

Deze beide categorieën staan helaas dikwijls zeer vijandig tegenover elkaar. Beiden hebben bepaalde rechten en plichten. Vooral sedert de laatste decennia zijn de verhoudingen uiterst toegespitst. Maar reeds tijdens den groten Paus Leo XIII z.g. was de toestand der arbeiders zó intreurig, dat Hij zich gedwongen gevoelde Zijn bekende Encycliek „Rerum Novarum", de wereld in te zenden. In die Encycliek beschrijft genoemde Paus die toestand als ene „Waarin een zeer klein aantal machtige kapitalisten een bijna-slavenjuk hebben opgelegd aan de onafzienbare menigte proletariërs.

Veertig jaren later schreef de thans roemrijk regerende Paus Puis XI de Encycliek „Quadragesimo Anno", waarin beide categoriën de spiegel wordt voorgehouden. Maar helaas, men luistert zo weinig naar die Stem uit het Vaticaan. Deed men dat wèl dan zou heel wat ellende, ook op het gebied van genoemde categoriën zijn voorkomen.

De arbeider heeft recht op een behoorlijk loon, maar is daartegenover verplicht het hem opgedragen werk naar beste vermogen te verrichten. U ziet: alweer plicht naast recht. Omgekeerd heeft de werkgever recht op goed werk van zijn werknemer, maar is verplicht hem behoortelijk te betalen en... menswaardig te behandelen. Vooral dat laatste is een voorname factor. Vandaar dat men dan ook dikwijls dienstaanbiedingen in advertenties ziet waarin bekend gemaakt wordt dat meer op goede behandeling dan op hoog loon zal worden prijs gesteld. Beide groepen zouden goed doen de Encycliek „Quadragesimo Anno" eens aandachtig te bestuderen in hun eigen belang. Nog te veel ziet men, dat de werkgever zijn werknemers als waren het honden behandelt, hen terroriseert en allerlei beledigingen naar het hoofd slingert.

Dat hij zich zelf daardoor in de ogen dierzelfde mensen verlaagt, schijnt hij niet te beseffen, evenmin dat hij de geest onder zijn werklieden grondig verknoeit. En zo hen tot vijanden maakt. Maar ook de andere categorie gaat dikwerf niet vrij uit. De werknemer mag zich niet schuldig maken aan dagdieverij, maar moet zijn werk even ijverig en nauwgezet verrichten, onverschillig of zijn werkgever hem gadeslaat of niet. In uiterste nood, wanneer alle andere geoorloofde middelen zijn uitgeput, mag de werknemer tot staking overgaan, echter mag hij nimmer tot daden van sabotage of bezetten van fabrieken enz., zoals dat de laatste tijd mode schijnt te zijn geworden, zijn toevlucht nemen. Er zou hierover nog zeer veel te zeggen zijn, doch dat valt buiten de opzet van dit artikel dat alleen ten doel heeft, er op te wijzen, dat naast rechten ook plichten en omgekeerd staan.

De maatschappij

Ook hebben wij allen onze maatschappelijke plichten en rechten. Wij moeten de wetten eerbiedigen en nakomen, onze plichten als staatsburgers naar best vermogen vervullen. Daartegenover heeft de Staat weer naast rechten verschillende plichten tegenover zijn onderdanen: zorg voor bescherming, voor onderwijs, gezondheid enz., enz. En evenals ieder onzer het recht van zelfverdediging bezit, bezit ook de Staat zulks. Hij heeft het recht bijv. de dienstplicht in te voeren. Dat is volkomen wettig. Maar dan hebben de onderdanen zich niet uit „gewetensbezwaren" aan die plicht te onttrekken. Dit a governo van hen, die zich op een of andere verkeerd geïnterpreteerde Bijbeltekst menen te kunnen beroepen op hun (vermeend) recht tot dienstweigeren.

Van onze plichten jegens God en de Kerk, behoef ik hier niet te spreken, daar de lezers van dit blad zich daarvan, naar ik meen te mogen aannemen, voldoende bewust zijn. Zoals gezegd: wij allen hebben naast verschillende rechten ook onscheidene plichten waarvan wij ons onder geen voorwaarde straffeloos mogen en kunnen onttrekken.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De Brit met zijn afschuw voor het doorhakken van knopen en zijn uitgesproken voorliefde voor het compromis, is dan ook in de staatkunde de uitvinder van een „ezelsbruggetje" om in de practijk niet te overbruggen geschillen zo lang slepende te houden, totdat het Britse rijk zeer behoorlijk gereed is om het geval uit te vechten of de tegenpartij zich gewonnen geeft.

Dit politieke ezelsbruggetje draagt de schoonklinkende naam van, ‚gentlemen's agreement", een afspraak tussen heren onderling. Met de heren worden hier speciaal de lieden bedoeld, die zich niet zozeer laten leiden door de letter van enig geschreven recht of overeenkomst, maar vóór ales door de regels van wat algemeen voor goed fatsoen doorgaat, door de goede trouw, de oprechtheid en de eerlijkheid. Op het eerste oog ziet dat er dus alleraardigst uit. Als een middel om de moeilijkheden te omzeilen, hun oplossing te vertragen — dus ook tijd te winnen — is het een allerschranderste vondst.

Jammer is het maar, dat gentlemen's agreements in het algemeen nooit een oplossing brengen, waarbij de zwakte van de beide partijen, welke ze sloten, uiteindelijk voordeel heeft.

Zo'n agreement hebben we indertijd gehad tussen de grote zeemogendheden omtrent de uitbreiding der oorlogsvloten; maar enkele jaren geleden heeft Japan, dat eigenlijk nog te „onbeschaafd" is voor de bedorven politiek der andere mogendheden, zich van dat agreement teruggetrokken op een conferentie te Londen, en momenteel zitten nu de politici met de gevolgen.

Amerika heeft enkele weken geleden een nieuw groot kostbaar vlootplan van stapel laten lopen; met de schepen zal dit wel wat later gebeuren, maar dat komt toch ook en Japan is daar maar heel weinig gerust over. Een vriend is Amerika van Japan nooit geweest en nu Japan in een zware strijd zit met China, die nog heel lang duren kan en heel veel kosten aan materieel en mensenlevens, kijkt Japan met des te meer vrees naar de grote macht van over de Oceaan. En het heeft zelfs maatregelen aangekondigd om zich tegenover die bewapening zeker te gaan stellen.

En daarover hebben nu Engeland en Frankrijk nu weer interpellaties ingediend, waarop we heden een antwoord zullen verwachten. Maar nog erger is dat men in Japan zelf van regeringszijde al evenmin met deze maatregelen van de militaire partij is ingenomen.

De toestand van Japan ziet er dan momenteel ook niet zo rooskleurig uit en 't land schijnt zowel binnen- als buitenlands in een moeilijke politieke situatie te verkeren.

Daarbij komt dat de oorlog in China ook niet meevalt. De Chinezen voeren in hun geweldig groot land met een geweldig grote bevolking een uitputtingsoorlog, zoals de Japanners niet hadden verwacht. En deze oorlog kan nog lang duren, wanneer de Chinezen uit Europa een geregelde toevoer van wapenen en ammunitie krijgen, die hoofdzakelijk via Hongkong worden ingevoerd. We hebben al in een vorig overzicht geschreven dat Duitsland de grootste wapenleverancier is tegen zijn vriend Japan, maar de Engelsen zullen ook wel een aardige cent daaraan verdienen, al was het dan alleen maar, doordat de hele handel via hun kolonie in Hongkong gaat.

En tenslotte weet Japan niet, maar de rest van de wereld evenmin, hoe Rusland zich in de toekomst gedragen zal. Dit land bewapent zich meer en meer en heeft bovendien nog altijd een revancheoorlog op zijn program staan tegen den erfvijand Japan.

De berichten maken er dan ook melding van dat er dezer dagen in Japan weder een belangrijke conferentie van de grote kopstukken heeft plaats gehad. Wat er besloten is werd niet medegedeeld, maar we kunnen wel vermoeden, dat er met veel zorgen beraadslaagd is.

Het optreden der duikboten in de Middellandse zee houdt ook nog steeds te gemoederen bezig en vooral van Engeland. De Nationalisten hebben wel toegegeven dat er door hen een waarschuwingschot gelost is op een Engels schip, echter zonder het te raken, maar aan de ondergang der beide Engelse schepen, waarover de kwestie gaat, ontkent het alle schuld en de republikeinen zingen eenzelfde lied.

Engeland schijnt nu zijn handelsvloot te zullen gaan convoyeren, wat een honderd jaar geleden ook gedaan werd tegen kapers en zeerovers.

De wereld is dus nog niet zo heel veel vooruitgegaan.

Duitsland heeft nog steeds tegenover de buitenwerld de handen vol met dementies, die aanvankelijk door het Franse blad Le Temps en later ook door anderen betreffende de gebeurtenissen van 4 Februari de wereld zijn ingezonden.

Toch blijven berichten aanhouden van het in arrest houden van Duitse officieren. Ook kwamen er berichten van sluiting der Duitse grenzen in België en Polen. Indien dit waar is komt er natuurlijk niets van in de Duitse pers en radio.

Licht kan de huidige Naziregering nog steeds heel moeilijk verdragen, zoals ook wel blijkt in het proces van Ds. Niemoller. Deze dappere leider der Duitse protestanten en lijder ook voor zijn Christelijke overtuiging heeft aan zijn advocaten als eis gesteld dat zij erop zouden aandringen dat het proces niet met gesloten deuren zou worden behandeld. Het zou voorzeker de schoonste propaganda zijn voor de Duitse geloofsbeweging, wanneer dit zou gebeuren, maar daarom juist gebeurt het niet en hebben zelfs de advocaten, dit verzoek niet willen doorsturen. Niemoller weet hierdoor meteen wat hij aan zijn verdedigers heeft en daarom medegedeeld, dat hij niet verder van hun diensten wenst gebruik te maken. We vernemen nog verder dat het proces voorlopig weer is uitgesteld, omdat er naar verdere bewijzen nog moet gezocht worden. Daar heeft de Duitse justitie anders al zes maanden tijd voor gehad.

In alle geval is dit begin zeker al een grote overwinning voor Niemoller.

Sluiten we nog met enkele kleine mededelingen, dat n.l. de Sovjetgezant in Roumenië spoorloos verdwenen is. Men zegt uit de weg geruimd door de Gepoe, omdat deze functionaris Trotzykist zou zijn.

In Rusland zelf echter brengt men deze ontvoering in verband met de anti-Joodse en fascistische beweging, die in de laatste maanden in dit land aan invloed heeft gewonnen.

Tengevolge daarvan heeft Rusland dan ook geweldige protesten gestuurd, met het gevolg dat de huidige regering gevallen is.

Zal daarmee ook het fascisme een einde hebben gehad in Roumenië?

Er is thans een nieuwe regering gevormd met verschillende oud-ministers en in het land zelf is thans een koninklijk militaire dictatuur ingevoerd.

Verder is volgens een officiele mededeling van de schismatieke Kerk, door de Joego Slavische regering het besluit genomen, om voorlopig geen concordaat te sluiten met Rome. Onze lezers weten hoe, de indiening van dit concordaat, om de helft van het Joego Slavische volk te gerieven, enkele maanden geleden door een grote actie van de Orthodoxe geestelijkheid onmogelijk gemaakt werd. Onlangs bracht de Ministerpresident Stojadinowitsj die om deze indiening met tal van andere regeringspersonen door de Orthodoxe kerk in de ban gedaan was, een bezoek aan den Paus. We kunnen dus wel vermoeden, dat dit besluit der Joego Slavische regering wel genomen zal zijn, na deze bespreking met Rome.

BUITENLAND.

EEN ITALIAANSE OPVATTING OVER HET KERKELIJK CONFLICT IN DUITSLAND.

De veranderde houding van den H. Vader.

Het Italiaanse officieuse diplomatieke tijdschrift „Relazioni Internazionale" dat in de politieke litteratuur van Italië een zeer voorname plaats inneemt, schrijft een historisch overzicht over de betrekkingen tussen de H. Stoel en het Derde Rijk. Dit belangrijke overzicht, is volgens het blad noodzakelijk om de betekenis van de Kerstboodschap van Paus Pius XI na te gaan.

Men moet teruggaan tot de toespraak van den H. Vader in het Consistorie van 13 Maart 1933, in de eerste tijden dus van het nationaal-socialistische regime. Na een vluchtige opmerking over overdreven en ongerechtvaardigd nationalisme, keerde de H. Vader zich vooral tegen de „vijanden van iedere politieke, sociale en godsdienstige ordening" en aldus wees hij een soort ideeël gemeenschappelijk front aan tegen de revolutionnaire beweging. Hierop kwam het tot de onderhandelingen over het Concordaat. De Duitse onderhandelaar von Papen, kon spreken van een groot tegemoetkomen van den H. Vader, voor wien de strijd van Duitsland tegen het Bolsjewisme een beslissende beweegreden was om het verdrag te sluiten.

Reeds in 1933 verduisterden de betrekkingen tussen de Kerk en de Nationaal-Socialistische staat, maar bijna een jaar lang volgde de H. Vader de uitingen van het Duitse Episcopaat niet.

Eerst in zijn Kerstboodschap van 1934 was de Paus niet meer terughoudend; hij wees op de nieuw-heidense strömingen, becritiseerde enkele redevoeringen over de rechten der rassen en van de nationaliteit en uitte zijn ongerustheid over de niet vreedzame geest der Duitse regering, zonder haar uitdrukkelijk te vernoemen.

In de eerste helft van 1935 werd deze critiek voortgezet. In Juli 1935 deed de Nuntius Mgr. Orsenigo diplomatische stappen, omdat het Concordaat niet nageleefd werd, en de „Osservatore Romano" schreef rechtuit over de „Kulturkampf" die aan de gang was. Hierna betrok Hitler de anti-Bolsjewistische stelling.

Toen werd het gemeenschappelijk Herderlijk Schrijven van Fulda gepubliceerd, dat zeker niet zonder voorafgaande toestemming van de H. Stoel tot stand kwam en waarin men enthousiast de deelname aan de strijd tegen het bolsjewisme verkondigde en zich hierbij aan de zijde van den Führer stelde.

Deze bijval was echter niet onvoor-

waardelijk. Het herinnerde aan de pogingen van Leo XIII om de regeringen ertoe te bewegen de Kerk als bondgenoot te nemen tegen revolutionnaire gevaren.

Het aanbod van het Duitse Episcopaat werd door het Nationaal Socialistische regime afgewezen, waarop een verscherping van de toestand volgde.

De eerste plechtige acte die hierop betrekking had was de encycliek „Mit brennender Sorge" gedateerd 14 Maart 1937, die enkele dagen na die van 19 Maart over het goddeloze communisme verscheen. Het was een principieel document tegen een zekere ideologische nationaal socialistische propaganda. In het tweede gedeelte beklaagde de H. Vader zich over de wijze, waarop het Concordaat nageleefd werd, en hoopte op een meer bevredigende toestand. Hij besloot met de wens, dat het Duitse volk zijn plaats in de strijd tegen het communisme zou innemen. Ook dit was nog een program van bondgenootschap, zij het dan ook met weinig vertrouwen op succes.

Na een diplomatieke notawisseling, waarbij ook het geval van Kard. Mundelein ter sprake kwam, kwam het tot een daadwerkelijk afbreken der betrekkingen tussen het Derde Rijk en de H. Stoel. Dit geschiedde in Mei 1937. Maandenlang kwam er geen plechtige verklaring van den H. Vader. Alleen in toespraken tot pelgrims zinspeelde hij op de toestand in Duitsland. In de Rozenkransencycliek van 29 September sprak hij over mannen, die, op de staat steunend, in nieuwheidense dwalingen vervielen. Ondanks het anonyme karakter werden deze zinnen toch beschouwd als gericht tegen het Nationaal Socialisme.

Maar nog altijd bleef men op doctrinair gebied, zonder zich direct op het politieke te begeven. De eerste nieuwe uitng met betrekking op dit laatste was de toespraak in het Consistorie van 13 November, waarin de H. Vader uitdrukkelijk sprak over wat „niet zonder gevaar voor het Christelijk leven in Duitsland" voorbereid wordt.

Hij schijnt hier steeds meer bezorgd te zijn voor de toekomst.

Enkele dagen later toont de Kerstboodschap van den H. Vader een grote verandering.

In deze nieuwe rede verklaart de Paus uitdrukkelijk dat er in Duitsland een godsdienstvervolging woedt, en wel een zeer ernstige, en hij protesteert tegen allen, die willen doen geloven, dat dit niet zo is. Hij kant zich vooral tegen de Duitse mening, dat het katholicisme zich met politiek bezig houdt. Afgezien van de inhoud en van de toon werd deze Pauselijke verklaring uitsluitend beschouwd als zijnde gericht op de Duitse kerkstrijd. Men kan dus zeggen, dat in deze tweefrontenstrijd, waarover wij reeds spraken, een grote verandering is gekomen van de zijde van den Paus.

Als zijn houding niet geheel veranderd is, dan is het zwaartepunt van de strijd toch voorlopig naar het andere front verlegd.

Dit wil niet zeggen, dat de strijd tegen het communisme voorbij is.

De berichten van diegenen, die uit de Kerstboodschap van Kardinaal Verdier willen opmaken, dat de anti-communistische leer der katholieken veranderd is, worden in Vaticaanse kringen uitdrukkelijk gedementeerd.

DE KATHOLIEKE KERK IN DUITSLAND.

Naar wij aan het in Keulen verschenen officiële „Kerkelijke Handboek voor het Kath. Duitsland" ontlenen, is het aantal kloosters en het aantal kloosterlingen ondanks de moeilijkheden en de processen vermeerderd. Van 1935 tot 1936 steeg het aantal kloosters van Priesters-Kloosterlingen van 514 op 525, het aantal kloosterlingen van 11.449 op 13.360. De kloosters der Broeders-Ordes daalden van 147 op 132, het aantal kloosterlingen van 2446 op 2176.

Het aantal leden van vrouwelijke ordes steeg van 84.558 op 95.248 ondanks het feit, dat het aantal kloosters terugliep van 7990 tot 6858.

In 1932 traden 54.480 personen uit de Katholieke Kerk, in het jaar 1933 31.987, in 1934 26.376, welk aantal in het jaar 1936 weer steeg tot 46.427, deze totale balans over het afgelopen jaar is niet gunstig maar toch nog altijd beter dan zes jaar geleden.

Ook uit andere getallen blijkt een opbloei van het Katholieke leven.

Het aantal leken-deelnemers aan retraiten, steeg van 110.275 in 1935 op 117.528 in 1936. Het retraitewerk ging het meest vooruit in de Bisdommen Breslau, Munchen, Augsburg, Rottenburg, Limburg, Bamberg en Hildesheim.

Van de 21.760.065 Duitse katholieken vervulden in het jaar 1933:: 13.346.579 hun Paasplicht en in 1935: 13.607.228. In de Pruisische bisdommen werd in 1935 door 58.09 procent der Katholieken de Zondagsmis bezocht (1933: 57.12 procent). De katholieken van Oldenburg staan aan de spits met 73.41 procent kerkbezoekers en 66.81 procent der Katholieken die hun Paasplicht vervulden. Het aantal Theologie-studenten dat in het wintersemester van 1931—1932 4441 bedroeg, steeg in het zomersemester van 1935 tot 5788, om in het winter-semester 1935—1936 weer te dalen tot 5277, een teruggang die samenvalt met de her-invoering van de algemene Leger- en Arbeidsdienstplicht

Zo kan de statistiek gevoegelijk met deze woorden sluiten: „Het is geen ongerechtvaardigd optimisme, als wij zeggen, dat met betrekking tot de tijdsomstandigheden de gepubliceerde getallen doen hopen, dat ook in de komende dagen het godsdienstig gevoel, dat in de harten der mensen geworteld is, niet verzwakken zal, en misschien zelfs versterken."

DE VERBANNEN PAUS.

Nazi-autoriteiten doen het beeld van den H. Vader verwijderen.

Van welk een verbazingwekkend kleinzielig geslacht de Nazi autoriteiten zijn, moge blijken uit het volgende:

Uit Opperr-Silezië wordt aan de „Reichspost" gemeld: Toen mgr. Ratti, (de thans regerende Paus Pius XI) destijds als Pauselijk delegaat voor het gebied der volksstemming in Opper-Silezië, bezocht hij ook de „Gravin-Johanna-mijn" in Bobrek bij Beuthen, dat nu in Duits Opper-Silezië ligt.

Ter herinnering aan dit bezoek werd zes jaar geleden, in aanwezigheid van hoge autoriteiten en van den directeur-generaal, in de mijnwerkerszaal een borstbeeld onthuld van den H. Vader, welke door den kunstenaar Limburg vervaardigd was. Het beeld stond in hoge ere bij de bevolking en ook voor niet-katholieken was 't van historische betekenis.

Onder de druk der nationaal-socialistische autoriteiten moest het beeld nu enkele dagen geleden verwijderd worden. Dit gebeurde in de nacht, omdat de directie der mijn zich schaamde, dit overdag te doen.

Het beeld bevindt zich thans in het verenigingsgebouw en wat er verder mee geschieden zal, weet men nog niet. Men kan zich indenken, hoe, naar aanleiding van deze kleingeestigheid, de stemming is in de bijna geheel katholieke gemeente Bobrek.

EEN „ZONDERLINGE" KERSTVERRASSING.

Charitas en Politiek.

Onder dit opschrift brengt „Der Deutsche in Polen" het volgende bericht, dat wij geheel voor rekening van genoemd blad laten.

„Het is traditie in Oppersilezië, dat de industrie-directies niet alleen aan hun personeel, maar ook aan de armen van de plaats hunner inwoning, en vooral aan liefdadige instellingen een kerstgeschenk aanbieden in de vorm van „gratis-kolen". De charitatieve instellingen in Duits-Oppersilezië, die ook nu weer op gratis brandstof voor hun huizen hadden gerekend, ontvingen tot hun verwondering van de Schlesische mijn- en hoogovenmaatschappij in Beuthen het onderstaande schrijven:

„Naar aanleiding van Uw aanvrage voor „gratis kolen" delen wij U mede, dat wij verdere ondersteuningen aan katholiek-kerkelijke instellingen moeten weigeren, omdat de houding van het Vaticaan en van andere kerkelijke hoogwaardigheidbekleeders en de Duitse regering een dergelijke hulpverlening uitsluiten.

De Saksisische mijn- en hoogovenmaatschappij A.G.
get. SCHLEGEL.
GRÖTSCHEL.

Uit de tekst van dit schrijven blijkt, dat de directies der maatschappijen in Oppersilezië dit besluit onder druk der autoriteiten hebben moeten nemen.

NEDERLAND.

DE MAATREGELEN TEGEN DE GEHUWDE VROUW.

En de Roomse denkwereld.

In de christ. hist. Nederlander schrijft Mevr. v. d. Leeuw-Snoeck Henkemans een artikel tegen de maatregelen van Minister Romme inzake de arbeid van de gehuwde vrouw.

Zij besluit haar artikel als volgt:

„De gehuwde vrouw in het gezin" als dogma beschouwd, hoort misschien thuis in een rooms-katholieke denkwereld, in ons protestantse Nederland past het niet, en ik spreek de hoop uit, dat de christelijk-historischen hun krachten zullen inspannen, dat deze leuze niet tot wet worde verheven.

De redactie van de Nederlander antwoordt hierop als volgt:

„Al zullen Protestant-Christelijken en Rooms-Katholieken deze zaak vanuit een verschillende denkwereld benaderen toch zal hier een oordeel geveld kunnen worden vanuit een algemeen Christelijk levensbeginsel. Voor ons althans valt het Protestant-Christelijk denken niet samen met het individualisme ten opzichte van dit vraagstuk."

Het leek ons wel interessant deze beide uitspraken hier even ook in onze kring bekend te maken.

MARINE EN WETENSCHAP.

Monument in Den Helder.

Onlangs is men bij de onderzeedienst te Den Helder begonnen met de bouw van een monument ter herinnering aan de samenwerking van marine en wetenschap in het bijzonder aan de zwaartekrachtmetingen van prof. dr. ir. F. A. Vening Meinesz, die reeds meer dan 100.000 zeemijlen per onderzeeboot aflegde in de jaren 1928—1938.

Dit monument wordt geplaatst ter linkerzijde van de gebouwen nabij de ligplaats van de „Cornelis Drebbel" en zal worden opgetrokken in handvormsteen ter hoogte van 2.50 meter.

Op het front van het monument wordt een bronzen relief van 50 bij 70 centimeter aangebracht, waarop, geflankeerd door twee vrouwenfiguren, die de emblemen dragen van marine en wetenschap, het profiel van professor Vening Meinesz. Een wereldbol geeft in enkele trekken het veelomvattende van het werk aan; drie typen duikboten sluiten het geheel af.

Op het relief staat: Samenwerking Marine en Wetenschap. Zwaartekrachtmetingen over 100.000 zeemijlen per onderzeeboot, door alle Oceanen".

ST. MINKELEN.

Een nieuwe Heilige!

Door een te Maastricht gevestigd filiaal van een Amsterdamse bazar worden daar sinds enige dagen wandbordjes in de handel gebracht met gulden opschrift „Sint Minkelen". Deze bordjes hebben grote hilariteit in Maastricht verwekt, aldus het „Handelsblad." Het betreft hier immers een werkelijk vermakelijke vergissing. Men ziet op het bordje de afbeelding van een standbeeld voor een geestelijke, staande aan de Grote Markt. Dit monument eert de nagedachtenis van Jan Pieter Minckelers, een bekend scheikundige, die, zo hij niet het gaslicht heeft uitgevonden, het toch zeker het eerst in toepassing bracht. Het standbeeld verrees in 1904. Nu hebben de makers van het fameuze wandbord niet alleen de naam verkeerd gelezen, doch ze hebben bovendien in de mening verklaard dat een standbeeld voor een geestelijke (Minckelers is alleen maar subdiaken geweest) meteen wel een heilige zou gelden. En zo werd de vernuftige Mincklers (1748—1824) St. Minkelen.

CURACAO.

NATIONALE AVOND [illegible] VAN DE GEBOORTE VAN PRINSES BEATRIX.

Door het initiatief van het Algemeen Nederlands Verbond, groep Nederlandse Antillen is Curaçao in de gelegenheid gesteld om zich te bezinnen op de luisterrijke feesten van de vorige week. Toen de Voorzitter der Groep de Heer Mr. Desertine de vergadering, die plaats vond Woensdag j.l. in het Roxytheater, de vergadering opende, was de zaal goed bezet. Onder de vele aanwezigen bevonden zich o.a. Zijne Exc. de Gouverneur en Zijne H. Exc. Mgr. Verriet.

Deze avond zou alleen reeds om de zang van het koor I.D.O. volkomen verantwoord zijn die ons zo eigen gezangen als het „Wilhelmus", „Wilt heden nu treden" etc. eens te horen in zulk een weergave, is een waar genot. Onder de zeer expressieve leiding van den Heer Roosendaal werd hier iets groots tot stand gebracht. Zelden hoorden we zo marchant het „Bergen op Zoom, houdt U vroom". De finale alleen van het „Wilt heden nu treden" deed te plotseling en te geweldig aan.

Geheel in het teken van de avond was de rede van Dr. Goslinga, inspecteur van het onderwijs in ons gebiedsdeel. Een waarlijk doorwrochte rede, een principiele bezinning op de woorden „Het is Oranje, en het blijft Oranje". Het huis van Oranje waarborgt ons: vrijheid, rechtvaardigheid en vrede. De spr. liep daarvoor de geschiedenis van ons Vorstenhuis door. Bij de behandeling van de figuur Willem van Oranje wees de spr. in zijn waarlijk serene rede op Willems feitelijke nederlaag bij de Unie van Utrecht; niet alle gewesten der Nederlanden, die toen reeds in aard bijeen hoorden, kwamen in één staatsverband.

Wat de vrijheid betreft, Dr. Goslinga vond 't natuurlijk niet nodig verder over dit begrip uit te wijden en neemt natuurlijk ook aan, dat als iets waar is, 't niet tegelijk niet waar kan zijn. Zo ook bij godsdienstige waarheden: practisch zien we verschillende opinies, doch één kan slechts waar zijn: voor vrijheid die altijd keus tussen twee of meer eist, is er geen plaats. Iets anders is wat te doen in de practische politiek tegenover die verschillende opinies. Willem beloofde vrijheid van godsdienstuitoefening, de feiten leerden anders. Willem van Oranje leed hier zijn tweede nederlaag.

De speech zou te lang geworden zijn om dit alles te belichten, doch de houding der Katholieken zou begrijpelijker zijn geworden. Als zij ontvangen van Koning Willem II wat Willem van Oranje beloofde, dan zijn ze volop schragers van de troon. Hun „bekering" tot Oranjeliefde is niet pas gekomen met Prof. Struyken, wiens rede de spr. uit de Amigoe aanhaalde: dit was een intellectuele bezinning post factum. Dr. Goslinga uitte zich in scherpe bewoordingen over vrijheidsbegrippen in fascistische en communistische landen. Een waarlijk intellectueel genot, deze rede. Een rede die door de radio's in de buurt hinderlijk werd gestoord.

Na de pauze gaf men de Oranjefilm. Moge deze bezinning na de feestviering van de vorige week bezieling brengen, grotere liefde nog tot ons Vorstenhuis.

Br.

GROTE BRAND OP DE PENWEG.

Donderdagavond om kwart voor zeven brak er een grote brand uit aan de Penweg in de houten huisjes, die daar staan in de koraal van den Heer Kaloef, die op Bonaire woont.

Binnen enkele ogenblikken waren de houten krotjes door het vuur aangetast. tast.

De brandweer was met de vlugge kleine motorwagen spoedig ter plaatse en Luit. Dieckman was al heel spoedig aan een telefoon in de nabijheid om groot alarm te maken; maar de telefoon bleef in gebreke.

En men was genoodzaakt een truckchauffeur naar de brandwacht te sturen om verdere assistentie. Hiermee kon men niet meer doen als de brand localiseren, wat tegen half zeven gelukt was.

Nadat de brand geblust was, bleek dat 16, der twee rijen aaneengebouwde houten huizen, totaal waren verbrand, terwijl nog enige anderen ernstig van het vuur te lijden hadden gehad. Omtrent de oorzaak kan worden gemeld, dat de bewoonster van het huis 224, de 38-jarige hoedenvlechtster K., terwijl zij een 15 maanden oud zijnd kind op haar armen droeg, een brandende petroleumlamp aan de wand had willen ophangen, welke lamp hierbij op de vloer was gevallen en in brand geraakt. De vlammen hiervan sloegen direct over op een op een meter afstand staande blikje benzine, hetwelk ogenblikkelijk zodanige vlammen veroorzaakte, dat de vrouw met haar twee kinderen ijlings het huis moest ontvluchten.

De Beurs vestigt zeer terecht de aandacht op het in gebreke blijven van de telefoon en eist in deze een ernstig onderzoek, of er een defect was (hoewel 20 minuten later dezelfde telefoon wel ging) of dat er [illegible] was en of langer wachten met de automatisering niet onverantwoordelijk.

Op een ander feit mogen we nog de aandacht vestigen en dat is de aanwezigheid van dergelijke houten krotwoningen in Willemstad. Het is gelukkig voor de toekomst uitgesloten, dat ze nog gebouwd worden. Maar wanneer eens een dergelijke brand b.v. aan de Oostzijde van Fleur de Marie uitbreekt dan gaan er niet 15 maar honderden huisjes aan en worden misschien wel duizenden mensen dakloos. En wat dan?

Met de arme slachtoffers (gelukkig nog is er alleen maar materiele schade) hebben we groot medelijden en het verheugt ons reeds te kunnen mededelen, dat de afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis reeds het initiatief genomen heeft om de mensen te helpen. Van harte steunen wij dit initiatief en stellen gaarne ons blad beschikbaar om zoveel mogelijk hier te helpen.

Ook van andere zijden bereikten ons initiatieven tot steunverlening. We geloven het beste deze in een hand te geven, het Nederlandse Rode Kruis.

DOOR EEN HOND GEBETEN.

De 27-jarige koopvrouw J. heeft aangifte gedaan, dat haar nog niet twee jaar oud zijnd kind door een hond van haar buurman in het oog is gebeten. Het kind is ter verpleging in de Thelma-kliniek aan de Penstraat opgenomen.

FOTO-GEOLOGISCH ONDERZOEK OP TRINIDAD.

Een belangrijke opdracht voor de K.L.M.

Naar de mailbladen melden heeft de K.L.M. een luchtfotografische opdracht te vervullen gekregen op het eiland Trinidad, waarover de Fokker FVIII, PH—AED, in gereedheid gebracht werd en aan het einde van December naar Curaçao verscheept.

Het betreft hier eigenlijk meer een foto-geologisch onderzoek van de bodem van het eiland, dan wel de kartering ervan.

Het eiland Trinidad n.l. — in 1599 door Sir Walter Raleigh ontdekt en sedert die tijd eigendom van de Britse Kroon — bezit het meest productieve asphalt-meer ter wereld. De exploitatie daarvan heeft in de loop der jaren zulk een vlucht genomen, dat thans 250 millioen kilogram asphalt wordt gewonnen, hetgeen bijna de helft van de totale wereldproductie van het „aardpek" is. Door de zeer intensieve exploitatie daalt het niveau van het meer ongeveer 30 c.M. per jaar.

Men heeft verschillende redeneringen ten aanzien van de oorzaak daarvan opgebouwd. Aanvankelijk kwamen de geologen, die op het eiland hun onderzoekingen verrichtten, tot de slotsom, dat de meeroppervlakte vrijwel doorlopend in beweging was, doch dit behoefde niet samen te gaan met een regelmatig dalend peil, zodat men tenslotte deze veronderstelling verwierp.

Men heeft zich in talrijke gissingen verdiept over de vermoedelijke oorsprong van de asphaltmeren, gelijk men zeer vele argumenten naar voren heeft gebracht en theorieën opgebouwd over de oorsprong van petroleum. Er kan echter geen twijfel aan bestaan, of deze beide producten zijn zeer nauw aan elkaar verwant. Op Trinidad zijn grote petroleum-lagen, die per jaar ongeveer 1.5 millioen ton opleveren, die in de onmiddellijke nabijheid van de asphaltmeren op het eiland worden gewonnen. Op plaatsen, waar de petroleum naar de aarde opwelt, vervliegen de lichtere oliën en gassen, terwijl de petroleum onder de asphaltlagen blijft steken. Deze petroleum veroorzaakte een druk op het asphalt, waardoor dit telkens weer opwelde in de gaten, die men in de grond groef. Aangezien ook de petroleum-winning zeer intensief is, veronderstelde men, dat door het wegnemen van de petroleum, ook de druk op het asphalt ophield, wat daling van het meer-oppervlak tengevolge had. Men wil thans trachten, andere vindplaatsen te ontdekken, opdat men op grote afstand van het meer de petroleum uit de grond kan halen en op deze wijze verdere daling kan voorkomen.

Dit opsporen van andere vindplaatsen zal dan de taak zijn, die de K.L.M. te volbrengen krijgt. Naar men zich herinnert, heeft de zustermaatschappij van de K.L.M., de K.N.I.L.M. reeds vroeger een dergelijke taak — foto-geologisch onderzoek — volbracht, n.l. in opdracht van de Bataafse Petroleum Maatschappij op Nieuw-Guinea, waarmee men goede resultaten boekte, omdat men door fotografie van het land van de lucht uit met vrij grote nauwkeurigheid waarschijnlijke vindplaatsen van petroleum kan aanwijzen. De methode van luchtfotografie is tevens zeker minder kostbaar, hoewel waarschijnlijk niet minder veelomvattend, dan het doen verrichten van proefboringen, die veel tijd en geld kosten.

Voor het ontdekken van eventuele vindplaatsen van andere mineralen en van metalen heeft men van luchtfotografie tot nu toe nog geen gebruik gemaakt. Voor de eerste maal zal dit geschieden op Trinidad. De asphalt van dit eiland n.l. is zeer rijk aan ijzer, weshalve men de aanwezigheid van ijzererts vermoedt. Mogelijk kunnen door de K.L.M. gemaakte fotografieën deze vermoedens bevestigen.

Het vliegen boven asphalt-meren is niet bepaald een genoegen, aangezien een buitengewoon onaangename lucht eruit opstijgt, vooral op de heetste uren van de dag, wanneer door de werking van de zonnestralen deze geuren recht omhoog schijnen te trekken.

IN DANK ONTVANGEN.

Van La Fama een vloeima[illegible]

CONSULATEN.

Bij Kon. besluit is aan den heer J. J. Brewer op verzoek eervol ontslag verleend uit zijn betrekking van vice-consul der Nederlanden te Hamilton, Bermuda. De consul te St. George's, Bermuda, de heer J. D. W. C. Darrell, is voorlopig belast met de leiding van het vice-consulaat; is de heer R. Ricci erkend en toegelaten als consul van Venezuela op Aruba; is de heer A. B. Hutcheon erkend en toegelaten als consul van het Britse rijk voor Curaçao en Suriname, met standplaats te Caracas.

VERDUISTERING.

[illegible]

Als verdacht van verduistering van een vrij aanzienlijk bedrag aan geld, ten nadele van zijn werkgever, is door de Politie aangehouden en aan het Hoofdbureau van Politie [illegible] bewaring gesteld de 40-jarige boekhouder M.

ONTVREEMD.

Door de 59-jarige schoenerkapitein R. is aangifte gedaan, dat in de nacht van 4 op 5 Februari 1938, zijn jas, inhoudende een bedrag aan geld en verschillende papieren, welke jas hij aan stuurrad van de alhier in de haven liggende schoener Candelaria-Segunde had opgehangen, ontvreemd is.

De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

De 23-jarige stuurman S. heeft aangifte gedaan, dat ten zijne nadele op 1 Februari j.l. uit de hut aan boord van zijn schip, dat toen alhier in de haven gemeerd lag, een bedrag van f 20.— is ontvreemd. Hij verdenkt hiervan een gewezen bediende, die sedert die datum niet meer aan boord is terug gekomen.

De Politie soport thans naar deze bediende.

M.S. „COLOMBIA".

Het m.s. Colombia zal hedenavond om 9 p.m. vertrekken naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa.

GETROUWD

Andries Boomgaart

en

Corrie Romero.

Panamá City, 12 Februari 1938.

Toekomstig adres:
Klipstraat 20, Curaçao.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
5.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

4.45 uur vroegmis
7 uur kindermis
8.15 uur hoogmis
's avonds om 7 uur lof
In de week [illegible]
6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

DIEFSTAL.

De 29-jarige M. heeft aangifte gedaan van diefstal van f 22.50, welk geld hij vermiste nadat hij zich enige tijd met een vrouw in een der huizen in de Punda had afgezonderd.

PAS OP UW TANDEN.

Door de 33-jarige bediende G. is aangifte gedaan van vermoedelijke verduistering van zijn kunstgebit, hetwelk hij op 1 Februari j.l. toen hij beschonken was, door het raam zijner woning had uitgebraakt, waarbij het gebit op de straat was terecht egkomen. Zekere De W. zou het gebit daarna hebben opgeraapt en weggemaakt hebben. Een onderzoek wordt ingesteld.

AAN VERWONDING OVERLEDEN.

In het St-Elisabeths-hospitaal is in de nacht van 1 op 2 Februari 1938, overleden de 41-jarige werkman M., die omstreeks half December 1937 bij zijn werkzaamheden op het Rif, een stuk ijzer op zijn hoofd had gekregen. De Politie heeft de zaak in onderzoek, teneinde na te gaan of iemand schuld aan het ongeval heeft.

TRAGISCH.

Op 3 Februari j.l. is het, ongeveer 1½ jaar oud zijnde meisje I. door een autobus, bestuurd door de 29-jarige chauffeur H., op een zijweg te Rooi Santoe, overreden. De moeder van het kind, die door een 3-jarig broertje was gezegd, dat een bus zijn zusje aangereden had, is hierop op de weg gaan kijken en vond haar kind levenloos op deze weg liggen. De Politie heeft de zaak in onderzoek.

INBRAKEN.

De 29-jarige [illegible] op 2 Februari j.l. door middel van inklimming toegang tot zijn woning had verschaft en daaruit had ontvreemd een jas en een broek, inhoudende een bedrag van f 5.50., een horloge, een vulpen en vulpotlood. Door de Politie wordt naar dan de dader een onderzoek ingesteld.

In de nacht van 2 op 3 Februari 1.1. heeft een persoon gepoogd in te breken in een winkelperceel aan de Hoogstraat, alhier. De man werd bij zijn werk gestoord door een Politie-man, die op surveillance was, waarop hij is weggevlucht, zonder dat hij achterhaald kon worden.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Aan de Hoofd-Inspecteur der Burgerpolitie, H. Meersma is dertien dagen vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

Aan de veldwachter op Bonaire, A. B. Sanders is twee maanden binnenlands verlof verleend.

[illegible] tijdelijk-schrijver, Julio Secundo is [illegible] tot tijdelijk agent der burgerpolitie op Curaçao.
[illegible]wnd. Gouvernements-Secretaris
R. Boskaljon.

LIGA DI SOCORRO.

Bovengenoemde Liefdadigheids-Instelling [illegible] jaar 1937 ont[illegible] opbrengst der loterijen van de Fortuna-bond de som van f 8648.— en voor liefdadige doeleinden besteed de som van f 9576,84[5].

DAME MAANDENLANG IN HUIS GEVANGEN.

Nu weer geheel genezen van spit en rheumatiek.

„Ik leed verschrikkelijk aan spit in mijn rug en rheumatiek in mijn voeten, zoodat ik al maandenlang niet op de been kon zijn. Mijn man ried mij toen aan om Kruschen Salts te probeeren, en dat deed ik. Ik ben nu aan mijn vierde flacon, en het doet mij genoegen U te kunnen zeggen, dat al mijn afschuwelijke pijnen weg zijn: ik voel mij een geheel andere vrouw — zeker 10 jaren jonger, en ik ga even goed mijn gang bij het werk als een vrouw van 30. Ik ben nu 58 en kan zeer goed tegen een druk leven, dank zij Kruschen Salts. Ik zou er niet buiten kunnen." Mevr. M.M. te D.

Rheumatiek wordt veroorzaakt door een overmaat van urinezuur in het lichaam. Dit kwaadaardige urinezuur zet zich n.l. in den vorm van naaldscherpe kristallen vast in spieren, weefsels en gewrichten, waardoor de ondragelijke pijnen ontstaan. Kruschen Salts bestaat uit zes minerale zouten, die Uw afvoerorganen d.z. ingewanden, lever en nieren tot krachtiger werking aansporen, waardoor de schadelijke stoffen geen kans meer hebben zich op te hoopen. Het bloed wordt nu gezuiverd, de rheumatiek neemtgeleidelijk af om tenslotte gheel op te houden, terwijl tegelijkertijd Uw algemeene gezondheidstoestand vooruitgaat.

No. 276.

ONZE MARINE.

Heden morgen kwam hier binnen H. Ms. politiekruiser Jan van Brakel, welke ter stationering op Curaçao H. Ms. Gelderland zal vervangen.

Deze kruiser zal hedenmiddag 12 uur van Curaçao vertrekken via de Azoren naar Gibraltar, waar het schip enkele dagen convooidienst doen zal.

Daarna zal het naar het Moederland terugkeren.

Aan H. Ms. Jan van Brakel ons hartelijk welkom en H. Ms. Gelderland een goede reis.

Tot afscheid heeft H. Ms. Gelderland Donderdag nog een vaartocht gegeven, waartoe een 150 tal personen, autoriteiten, zowel wereldlijke als geestelijke en vooraanstaanden in handel en nijverheid waren uitgenodigd.

Ook de pers was hierbij: Onze dank voor de uitnodiging.

M. S. COLOMBIA.

Het motorschip Colombia van de K.N. S.M. zal hedenavond om 9 uur vertrekken.

Kapitein Klok maakt met dit schip [illegible] mee aan boord van het schip een geanimeerd afscheid plaats.

BEZOEK AMERIKAANS SLAGSCHIP.

Van 20 tot 23 Februari zal het Amerikaans Slagschip Arkansas Curaçao bezoeken. Dit schip is een der grootste schepen van de Amerikaanse Marine en heeft een waterverplaatsing van 26.100 tons, een lengte van 562 voet en een snelheid van 20.95 knopen.

Het is voorzien van 28 duizend paardekracht, en heeft 12 kanonnen van 12 inch en 16 kanonnen van 5 inch.

Het schip is van het jaar 1912 en kostte 10 millioen dollar.

Het schip is bemand met 700 koppen, waaronder 40 officieren. Het staat onder commando van den Kapitein John S. Barleon.

S.S. „STATENDAM":

wordt op Zondag 13 Februari a.s. te 6 uur v.m. met 637 toeristen aan boord in Caracasbaai verwacht en vertrekt diezelfde dag te 1 uur n.m. via Cartagena, Cristobal, Kingston en Havana naar New York, in welke laatste haven het op 23 Februari a.s. moet aankomen.

M.S. „BRITANNIC":

wordt op Maandag 14 Februari a.s. te 6 uur v.m. met omstreeks 350 toeristen aan boord in Caracasbaai verwacht en vertrekt diezelfde dag te 3 uur n.m. via Cristobal, Kingston en Havana naar New York, in welke laatste haven het op 24 Februari a.s. moet aankomen.

S.S. „VEENDAM":

wordt op Maandag 14 Februari a.s. te 6 uur v.m. met omstreeks 450 toeristen aan boord in de haven van Willemstad verwacht en vertrekt diezelfde dag te 6 uur n.m. via La Guaira, Barbados, San Juan en Havana naar New Orleans, waar het op Zaterdag 26 Februari a.s. moet aankomen.

C.V.B.-NIEUWS.

Voor de voetbalwedstrijd Jong Holland — Volharding op 13 Febr. a.s. te Mundo Nobo, ten bate van den Heer R. Maduro (alias Coprá), zullen de vrije toegangskaarten niet geldig zijn.

GOEDE REIS.

Zaterdag a.s. vertrekt met verlof naar Nederland de Wel. Eerw. Pater Cl. van der Looy, na een 10 jarig verblijf op Curaçao.

Pater van der Looy die hier tevens Aalmoezenier is, zal de reis maken met H. Ms. Gelderland, op welk schip hij tevens de dienst zal doen als Vloot Aalmoezenieh.

Goede reis en behouden terugkomst.

BRAND.

Op 30 Januari j.l. is aan boord van een alhier in de haven liggend schip brand uitgebroken, in het achterruim, welke brand door de Politie-brandweer met de kleine brandspuit en de bemanning van het schip met scheepsbrandleiding is geblust. De Politie heeft de zaak in onderzoek of wellicht van strafbare schuld sprake is.

AUTO-ONGELUKKEN.

Op 31 Januari j.l. is aan de Punda-zijde aan de voet van de Koningin Emmabrug, de 29-jarige wielrijder P. met een auto in botsing gekomen, waarbij hij een wond aan een zijner benen opliep.

Op 31 Januari j.l. zijn op de weg rond het Schottegat ter hoogte van Rio-Canario twee autobussen, respectievelijk bestuurd door de 28-jarige chauffeur D. n de 21-jarige chauffeur M. met elkander in botsing gekomen, met het gevolg dat de chauffeur M. en een zijner passagiers wonden aan het hoofd opliepen. Zij zijn naar het St-Elisabeths hospitaal vervoerd, waar zij zijn verbonden, waarna twee hunner huiswaarts konden keren en de derde aldaar ter verpleging is opgenomen.

Op dezelfde dag te Villa Maria alhier, zijn twee bussen, respectievelijk bestuurd door de 24-jarige chauffeur M. en de 25-jarige koopman R. met elkander in aanrijding gekomen. Hierbij heeft [illegible]

Op 3 Februari j.l. is op de weg naar Caracasbaai, even voorbij het Lunapark, de vracht-auto 2282. C., bestuurd door de 29-jarige A., over de kop geslagen. Hierbij werden bedoelde bestuurder en de 21-jarige M. vrij ernstig gewond.

Beiden zijn ter verpleging opgenomen in het St-Elisabethsgasthuis alhier, waarheen zij per ambulance zijn vervoerd. Naar de oorzaak van het ongeval wordt een onderzoek ingesteld.

GELD VERMIST.

Door de 35-jarige Oostenrijkse vrouw K. is aangifte gedaan dat zij een portemonnaie, inhoudende een bedrag vreemd geld vermist. Zij vermoedt dat zij deze portemonnaie in een winkel waar zij inkopen heeft gedaan, na betaling van de door haar gekochte artikelen, heeft laten liggen.

ZWARE MISHANDELING.

Als verdacht van poging tot zware mishandeling, is aan het Hoofdbureau van Politie in bewaring gesteld de 22-jarige [illegible] die zijn baas met een hamer tegen het hoofd had gegooid, waardoor deze bewusteloos ineenzakte en ter verpleging in het St-Elisabethsgasthuis moest worden opgenomen.

ZAKKENROLLER.

De 40-jarige fitter R. heeft aangifte gedaan, dat hij op 2 Februari j.l., nadat hij tussen het publiek naar het vuurwerk had staan kijken, zijn portemonnaie, inhoudende een bedrag van f 4.—, 2/10 lotterijbiljet en enige sleutels uit zijn zak had. vermist. Hij vermoedt dat hem de portemonnaie ontrold is.

NIEUWE ZUSTERS HOSPITAAL.

Op 18 Februari zullen uit Breda 4 nieuwe Zusters naar de missie van Curaçao vertrekken ter voorziening van het St. Elisabeths gasthuis.

PROCES-VERBAAL OPGEMAAKT.

[illegible] in bewaring gesteld, de 40-jarige zeeman M., die tijdens het blussingswerk van de brandweer, bij de brand in de avond van 10 Februari 1938 aan de Penstraat, op de brandslangen ging staan en zulks, ondanks herhaalde waarschuwingen der Politie, niet wilde nalaten. Toen hij tenslotte door een rechercheur van de slang werd verwijderd, had hij dezen met een vuistslag tegen de schouder en een schop tegen een der benen gegeven. Tegen den man wordt proces-verbaal opgemaakt.

**K
KRO
O**

**Wereldprogramma
Zondag, 13 Februari 1938.
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd**

1. Gramofoonmuziek.
2. Van en Voor de Missiepost
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Actuele Aetherflitsen en Vaderlandse Kroniek.
6. Gramofoonmuziek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

AUTO-ONGELUKKEN.

De 38-jarige D. heeft aangifte gedaan dat op 7 Februari j.l., toen hij op de Quarantaineweg lag te slapen, een autobus, welke achteruit reed, over zijn rechtervoet is gereden, met het gevolg dat deze voet licht werd gewond. De Politie onderzoekt of in deze den chauffeur van de autobus schuld treft.

Op Woensdag j.l. is de 35-jarige A., op de weg rond het Schottegat, ter hoogte van het voetbalveld van Jong-Holland, door een autobus, gekenmerkt C. 2163, aangereden. Tengevolge hiervan bekwam de man een vrij ernstige hoofdwonde, in verband waarmede hij in het St-Elisabethsgasthuis ter verpleging is opgenomen.

NOG EENS HET NATIONAAL GESCHENK VOOR ONZE PRINSES.

De propaganda in Nederland ten bate van het fonds voor het Nederlandse kind overtreft alles wat op dit gebied ooit werd voorbereid.

Men rekent in Patria ook op tropisch Nederland.

De persdienst van het Secretariaat van het Landelijk Comité van Aanbeveling van de Stichting „Ons Kind" meldt ons nader over de voorbereidingen voor dit nationaal geschenk hetgeen volgt:

Sedert wij onze arbeid begonnen, dat was ongeveer ten tijde waarop wij ook de bladen in tropisch Nederland een eerste levensteken gaven, zijn bergen voorbereidend werk verzet. Het is misschien niet onaardig daaromtrent te vernemen, dat bijvoorbeeld niet minder dan 5000 studenten individueel werden opgewekt te helpen het fonds groot te maken, terwijl aan ruim 3000 jeugdvereenigingen op verschillende grondslag werd gevraagd ons Comité te helpen bij de verkoop van zegeltjes. Dat werd ook gevraagd aan meer dan 1200 agenten van verzekeringsmaatschappijen wier vertegenwoordigende organisaties daarbij spontaan haar morele steun verleenden. De belangrijkste grote overheids- en particuliere instellingen en bedrijven werd gevraagd een busje te plaatsen, een busje van eenzelfde type aan hun employés en arbeiders, terwijl de meeste grote banken een dergelijk busje gezonden werd met verzoek die eerst bij directie en personeel te doen rondgaan en vervolgens aan de loketten of in de ontvangkamers neer te zetten, teneinde degenen die daar komen in gelegenheid te stellen voor het fonds te offeren. Bijzonder is de hulp welke de padvinders in alle delen van het Moederland verlenen bij het uitzetten van meer dan 4000 busjes bij neringdoenden, dus op andere plaatsen waar veel publiek komt. In de meeste ziekenhuizen en andere verplegingsinrichtingen werden busjes gedeponeerd teneinde het personeel in de gelegenheid te stellen collectieve bewijzen van instemming te geven en tenslotte werden niet minder dan elf duizend door een jochie van acht jaar geschreven briefjes gereed gemaakt om bij even zoveel vermogende landgenoten in de eerste postbestelling na de geboorte van de Prinselijke Telg te worden besteld.

Men moge uit het bovenstaande begrepen hebben, dat er van de zijde van het Comité alles ondernomen is om een goed resultaat te bereiken.

Dat resultaat mag in vergelijking met de waarde van de geschenken, welke werden aangeboden ter gelegenheid van het huwelijk van H.K.H. niet geringer zijn. Vooral ook, omdat de fondsen bijeen gebracht voor dit nationaal geschenk, ingevolge de wens van onze Prinses niet zoals toen zullen worden aangewend om Haar Zelve en Haar Prinselijke Gemaal iets aan te bieden, maar een blijvende bestemming krijgen, door Prinses Juliana eerlang Zelve te bepalen, ten bate van het kind in het Moederland en in tropisch Nederland.

Wekten wij reeds in ons eerste praatje over dit werk de lezers van dit blad op tot het zenden van bijdragen voor het fonds dezer Stichting, nu het hart van allen die er trots op zijn zich „van Neerland's stam" te kunnen noemen van vreugde sneller klopt, vragen wij aan die blijdschap uiting te geven, door, voor zover men dit nog niet deed, aan die opwekking alsnog gevolg te geven.

Met weet dat het adres van den Penningmeester luidt: J. M. G. van Lanschot p/a Bankierskantoor Fa. F. van Lanschot te 's-Hertogenbosch.

LANDGENOTEN IN NEDERLAND EN IN DE INDIEN.

In deze dagen gaan meer dan nooit de gedachten en gevoelens van alle Nederlanders uit naar Onze Prinses.

Hare Koninklijke Hoogheid heeft doen weten, dat Zij bij de geboorte van Hare eersteling geen geschenken wenst, dat inzamelingen voor dit doel Haar niet aangenaam zouden zijn.

Toch zullen zeer velen in de oprechte vreugde over de geboorte van een Prins(es) in het Huis van Oranje uiting willen geven aan hunne warme gevoelens van aanhankelijkheid aan het Vorstenhuis en aan hunne Vaderlandsliefde.

Tot dit doel heeft het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden, dat onder de hoge bescherming van Hare Majesteit de Koningin staat en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana zijne Eere-Voorzitster mag noemen, in overleg met het Prinses Juliana Noodfonds van „Simavi" besloten in te stellen het Prinses Beatrix fonds.

De uit vreugde en dankbaarheid uit het gehele Koninkrijk te schenken gelden zullen in dit Fonds vloeien. Het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden en het Prinses Juliana Noodfonds zullen hieruit gelijkelijk kunnen putten.

In Nederland zal door het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden, hetwelk alle lagen der bevolking bereikt, individuele steun worden verleend, ingeval door ziekte van kinderen, of door kinderrijkheid van het gezin bijzondere behoefte is ontstaan.

In de Indiën zal het Prinses Juliana Noodfonds steun bieden aan alle instellingen, welke hulp verlenen aan kraamvrouwen en zieke kinderen.

De samenwerkende besturen zijn overtuigd, dat dit streven door H.K.H. Prinses Juliana met grote instemming zal worden begroet, wijl zodoende Haar gelukkig Moederschap het middel kan worden om rijkelijk te bevorderen, dat allerwege hulp kan worden geboden.

Het spontane en krachtige weerslag vinde deze oproep door een storting in het Prinses Beatrix fonds, voor Nederland op de postrekening Nr. 75000, voor Nederlands-Indië op de rekening bij de Nederlandse- Handelmaatschappij N.V. (Factory) Batavia, voor Suriname op de rekening bij de Surinaamse Bank N.V. en voor Curaçao op de rekening bij de Hollandse Bank Unie N.V.

Dr. G. Royer, Voorzitter,
Dr. Ch. W. F. Winckel,
Secretaris,-Penningmeester.
Het Nationaal Fonds voor Bijzondere Noden.
Mr. A. J. A. A. Baron van Heemstra, Voorzitter.
Mr. H. M. L. Sark,
Algemeen-Secretaris.
Mr. E. E. Monten,
Penningmeester.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Bij Marseille stortte een Italiaans vliegtuig neer van de dienst Marseille Tunis. 5 Passagiers en 3 leden van de bemanning kwamen om.

NEDERLAND.

In de Memorie van Anwoord op de Indische begroting betuigt minister Welter zich zeer erkentelijk voor het vertrouwen dat in zijn beleid wordt gesteld. De leden mogen zich van zijn warme belangstelling voor Indië overtuigd houden. Met algemene instemming heeft de minister vernomen dat men omtrent het beleid van den huidigen Gouverneur Generaal goede verwachtingen koesterde.

De uitbreiding van de bevoegdheid van het college van gedelegeerden vormt een punt van overleg met de Indische regering. Minister Welter stelt er prijs op te verklaren dat het hem (en naar hem bekend evenmin den Gouverneur Generaal) aan vertrouwen ontbreekt inzake het beleid van de Indische Volksraad.

De minister is voorts van inzicht dat men dient te waken tegen een overschatting van de snel ingetreden opleving. Voor enige voorzichtigheid bestaat aanleiding, daar na zulk een snelle opleving gewoonlijk enige terugang volgt. De economische kracht van Indië, de onmisbaarheid der Indische producten en de internationale regelingen hiervoor zijn dermate gewichtig, dat de toekomst van Indië met vertrouwen tegemoet gezien kan worden.

Een krachtige welvaartspolitiek acht de minister nodig, doch hij kan niet inzien, dat daartoe moet worden aangestuurd op exploitatie van gouvernementswege der buitengewesten. Het is een ieder die zich interesseert voor de bevordering der economische belangen, duidelijk dat moet worden voortgebouwd op de grondslag van vroegere welvaartsbevordering.

De 21ste Februari zullen grote oefeningen plaats vinden op het gebied der luchtbescherming. De stad en de omgeving zullen geheel in donker gedompeld worden.

De Directie van de Poolse Domeinen zal aan Prinses Juliana een kunstig bewerkte wieg van Pools hout voor Prinses Beatrix schenken.

De burgemeester van Baarn heeft van het Prinselijk Paar een telegram ontvangen, waarin hem wordt verzocht aan de bevolking van Baarn hartelijk dank te willen betuigen voor de gelukwensen en het medeleven bij de geboorte van de Prinses.

H.M. de Koningin, vergezeld van een hofdame, maakte een fietstochtje in de omgeving van het Prinselijk Paleis te Soestdijk.

De eerste Juli zal zowel de K.N.I.L.M. als de Imperial Airways een luchtdienst openen van Oost Indië naar Australië.

Naar Aneta verneemt blijft de gezondheidstoestand van Prinses Juliana, zowel als van Prinses Beatrix onverdeeld gunstig.

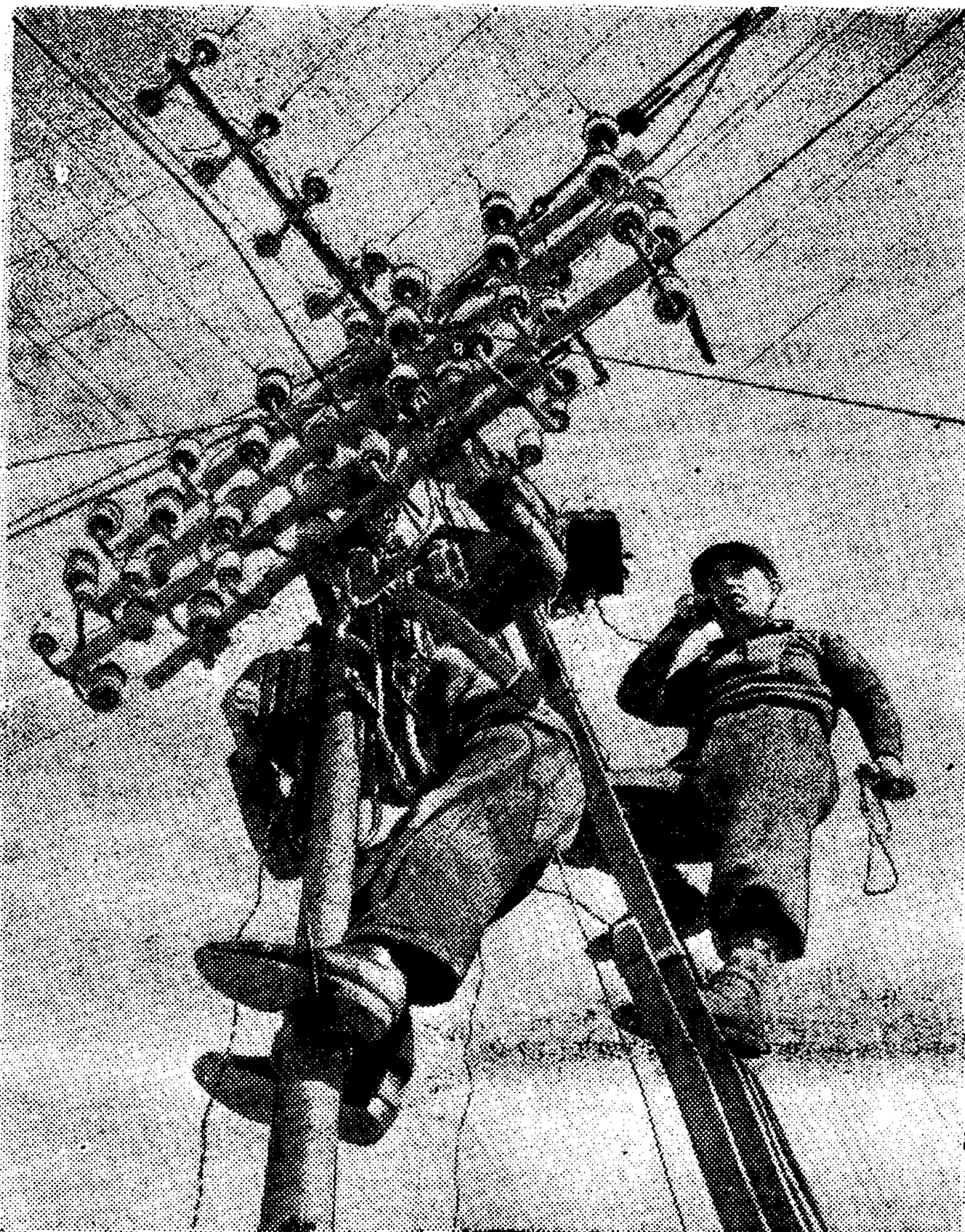
Bij de behandeling van de begroting van Suriname in de Tweede Kamer zijn enige kritische opmerkingen gemaakt over het beleid van den Gouverneur ten aanzien van het waterleidingsvraagstuk.

Van gouvernementswege, zo deelde de regering mede, is alles gedaan om de land- en tuinbouw zoveel mogelijk te bevorderen. Wat betreft het goudwinningsbedrijf, zo kan worden medegedeeld, dat het Nederlandse kapitaal weinig geneigd is om in een zo riskant bedrijf deel te nemen. Ligt het echter niet op de weg van de regering om hiervoor kapitaal ter beschikking te stellen?

De minister ontkent, naar aanleiding van een desbetreffende vraag, dat de Javaanse immigranten, nadat hun dienstverband om is, eenvoudig aan hun lot worden overgelaten. De ondernemingen blijken voortdurend gebrek aan geschikt werkvol te hebben, terwijl de immigranten tevens percelen op de domeingronden kunnen verkrijgen.

De Minister ontkent niet, dat de stadsbevolking nog steeds in grote economische moeilijkheden verkeert. Doch wij mogen niet vergeten, dat dit te verklaren is uit het feit, dat de stedelijke bevolking veel te groot is voor het achterland.

Tenslotte, zo meenden sommigen, zou de gouverneur particulier initiatief weinig tegemoet komend hebben begroet. In verband hiermede wees men er van regeringszijde op, dat de gouverneur in het belang van deze particulieren zelf enkele bezwaren naar voren heeft gebracht, zodat al te hoog gespannen verwachtingen niet gevolgd zouden worden door al te diepe en deprimerende teleurstelling.

UIT PALESTINA. Gedurende de tegenwoordige onrusten in Palestina is het gewoon, dat de opstandelingen de telegraafdraden doorsnijden. Hier zijn enkele werklieden bezig de draden bij Jeruzalem te repareren.

SPORT - RUBRIEK

Officëele Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — WEDSTRIJDEN.

MUNDO — NOBO

20 Febr. 1938:	A-klasse	Jong Holland 1 — Transvaal 1 (O. Corscia)
27 Febr. 1938:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Volharding 1 (H. Elfrink)
6 Mrt. 1938:	A-klasse	Jong Holland 1 — Volharding 1

SCHERPENHEUVEL

20 Febr. 1938:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Volharding 1 (F. Kranenburg)

Aanvang des n.m. om 4.30 uur.

B-KLASSE ZILVEREN BAL

20 Febr. 1938:	Feijenoord — Be Quick (D) (O. Suarez)
27 Febr. 1938:	Hilversum — Atletico (E) (J. L. C. Pengel)
6 Mrt. 1938:	Winnaar D — Winnaar E (F. Kranenburg)

Aanvang des n.m. om 3 uur.
Bij gelijke stand beslist het lot.

6 Maart 1938 na de wedstrijd Jong Holland 1 — Volharding 1:
Uitreiking medailles Kampioenschap Curaçao
Kampioenschap res. A-klasse
Kampioenschap B-klasse
„ Zilveren Bal B-klasse

OEFENDAGEN MUNDO NOBO.

1e en 3e Zondag van de maand — Volharding
2e en 4e Zondag van de maand — D.D.V.O.
1e en 3e Maandag van de maand — Atletico
2e en 4e Maandag van de maand — Jong Curaçao
1e en 3e Dinsdag van de maand — Juniores Hercules—Juniores J. Holland
2e en 4e Dinsdag van de maand — R.C.C.
1e en 3e Woensdag van de maand — S.U.B.T.
2e en 4e Woensdag van de maan — Jong Holland
1e en 3e Donderdag van de maand — Hercules
2e en 4e Donderdag van de maan — vrij
1e en 3e Vrijdag van de maand — Transvaal
2e en 4e Vrijdag van de maand — P.S.V.
1e en 3e Zaterdag van de maand — Juniores Volharding— Juniores R.C.C.
2e en 4e Zaterdag van de maand — Juniores S.U.B.T.—Juniores Hollandia

N.B. De Verenigingen die de beschikking hebben over de 1e en 3e week hebben zulks ook over een eventuele 5e week.

Het BONDSBESTUUR STELT GEEN BALLEN BESCHIKBAAR VOOR DE OEFENINGEN.

[illegible] door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 610.

Waarschuwing.

De Koloniaal Ontvanger op Curaçao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belasting-schuldigen wegens Inkomsten belasting over 1937 – 38, dat het DRIE vierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is geworden op 28 JANUARI 1938 en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan zoo spoedig [illegible] te doen.

CURAÇAO, den 10n Februari 1938.

GEZELLE EN ZIJN VRIENDEN.

Over Gezelle schrijft een leerling uit zijn klas, de later zo bekend geworden Hugo Verriest, in zijn „Twintig Vlaamse Koppen":

„Wij studeerden in het klein Seminarie te Roeselare. Hij wierd er professor benoemd in 1854 en verscheen onder ons. Aanstond rees zijn beeld in de hoogte boven alle hoofden en tekende in onze ogen. Hij was schoon, onzeggelijk schoon, en wij stonden vol bewondering voor die schoonheid, die geniale schoonheid, die geheel zijn wezen in mysterieus licht omstraalde. Zijn kop had die vorm en die lijnen, die den denker, den dichter, den hogeren mens uittekenden, en die uit zijn jongere jaren door alle tijden van het leven bijbleven."

Voor de begaafdste leerlingen waren deze lessen ware festijnen. Zij leerden de schoonheid kennen en hun ogen gingen open. Geen wonder, dat zij, die Gezelle konden begrijpen en waarderen, hem hemelhoog vereerden, dat zij naar zijn lessen verlangden en ook buiten de schooluren van hem waren vervuld. En Gezelle van zijn kant, hij gaf zich helemaal aan zijn jongens, zijn „kinderen" zoals hij hen noemde. Hun heil was het zijne, hun tegenspoed ging ook hem aan het hart. Hij leefde geheel met hen mee...

Eens moest hij de gebroeders van Doorne van het station halen en als vanzelf ontvloeiden hem de verzen:

„Hoe zoet is 't, tussen broedren twee
Te wandelen, te wandelen;
Bemint men van de tween den een,
Den een gelijk den anderen."

Z'n leerling, Eugène van Oyen, heeft hij bijzonder liefgehad. De „Seelenharmonie", die tussen hen bestond, vinden we weergegeven in het prachtige stemmingsgedicht, „ dien avond en die rooze". 't Ontstond, toen Eugène, na een vacantiedag, terugkwam op het Seminarie. Hij bracht een mooie roos mee voor zijn leraar Gezelle. Samen bleven ze een poosje praten, de jongen en de dichter, en toen Eugène weg was gegaan om te studeren, verklankte Gezelle zijn stemming in de verzen, di 'k hier laat volgen:

Dien Avond en die Rooze

'k Heb menig, menig uur bij u
gesleten en genoten
en nooit en heeft een uur met u
een enklen stond verdroten.
'k Heb menig, menig blom voor u
gelezen en geschonken
en, lijk een bie, met u, met u,
er honing uit gedronken;
maar nooit een uur zoo lief met u,
zoolang zij duren koste,
maar nooit een uur zoo droef om u,
wanneer ik scheiden moste,
als de uur, wanneer ik dicht bij u,
dien avond neergezeten,
u spreken hoorde en sprak tot u
wat onze zielen weten.
Noch nooit een blom zoo schoon, van u
gezocht, geplukt, gelezen,
als die dien avond blonk op u,
en mocht de mijne wezen!
Ofschoon, zoo wel voor mij als u,
— wie zal dit kwaad genezen? —
een uur bij mij, een uur bij u
niet lang een uur mag wezen;
ofschoon voor mij, ofschoon voor u,
zoo lief, zoo uitgelezen,
die rooze, al was 't een roos van u,
niet lang een roos mocht wezen;
toch lang bewaard, dit zeg ik u,
't en ware ik 't al verloze
mijn hert drie dierbre beelden: u,
dien avond, — en.... die rooze!

Toen Eugène de school voor goed verlaten had, geen rozen meer kon meebrengen voor Gezelle, niet meer met zijn mooie stem zong op het koor in de kerk, miste de dichter hem voortdurend:

Ik misse u, waar ik henen vaar
of waar ik henen keer!
den morgenstond, de dagen rond
en de avonden nog meer!....

Een van de jongens uit de klas van Gezelle, de student in poësis Eduard van den Bussche, werd ziek en stierf in zijn geboortedorp. Gezelle zou nog graag iets voor hem willen doen. Hij ging naar de overheid en vroeg verlof om met de hele klas van poësis naar de uitvaart van Eduard te mogen gaan. De permissie werd verleend en de jonge leraar ging met zijn jongens in de trein naar het Vlaamse dorpje, waar Eduard's ouders een boerderij bezaten. Wat Gezelle die dag gevoeld heeft, hoe zijn gemoed overstroomde van aandoening, dat kunnen we nog weten [illegible]ke werk, dat de dichter ons heeft nagelaten, 't zijn de „Kerkhofblommen", het meesterwerk, waarin Gezelle schrijft, hoe leraar en klasgenoten hun geliefden vriend de laatste eer bewezen.

De „Kerkhofblommen" bestaan uit verzen, afgewisseld door proza, als de „Vita Nuova" van Dante, met dit verschil, dat Dante eerst de verzen dichtte en het proza er later in voegde om een verband tussen de sonnetten te leggen, terwijl Gezelle zijn „Kerkhofblommen" ineens schreef.

Door de inspiratie ging zijn prachtig proza als vanzelf in rythmische poëzie over.

Als motto plaatste Gezelle boven zijn „Kerkhofblommen" een mooi latijns gedicht van Sint Bonaventura:

Eia dulcis anima, eia dulcis rosa,
Lilium convallium, gemma pretiosa, —
met de vertaling:
Ei, gij zoete zielken toch, ei, gij zoete rooze,
lelie van de dellingen, kostelijk gesteente.

Daarna opent de dichter zijn „Kerkhofblommen" met het vers, dat hij voor het bidprentje van zijn leerling had gemaakt. Dit vers is een welgekozen dichterlijke aanhef, waarin hij zijn gestorven leerling toespreekt en hem schoner, nederiger en zuiverder noemt dan de mooiste bloem, die op zijn graf zou kunnen bloeien. 't Is geïnspireerd door het bovengenoemde gedicht van Sint Bonaventura, die zijn gestorvene 'n zoete roos en een lelie der dalen noemt.

De „Kerkhofblommen" van Gezelle beginnen aldus:

„Zoo daar ooit een blomke groeide
Over 't graf, waarin gij ligt
Of het nog zoo schoone bloeide
Zilver als het Zonnelicht
Blank gelijk een lelie blank is

Vonklende als een rozenhert
Needrig als de needre ranke is
Van de winde daar m'op terdt,
Riekend, vol van honing, ende
Geren van de bië bezocht
Nog een waar 't, voor die u kende
Geen dat u gelijken mocht!"

In de latere drukken van de „Kerkhofblommen" verschenen achteraan een lange reeks zielgedichtjes. Het waren versjes op afgestorvenen, die Gezelle voor hun bidprentje had gemaakt. Velen herdenkt hij als lid van de Maria-Congregatie, zoals de volgende:

„Gelukkig, die van kindsbeen af
Maria gans zijn herte gaf,
en tot zijn laatste stonden
bij Haar en haren Zoon alleen
den trooost in 's werelds droef geween
gezocht heeft en gevonden!"

GEVEN POPULARITEIT EN ROEM HET GELUK?

BISMARCK

had ze gekend gelijk weinigen op aard. En toch... toen hij in 1895 door honderdduizenden vereerders werd gelukgewenst, bekende hij:

„Mijne Heren, ik ben eigenlijk geen 24 uren gelukkig geweest in mijn leven. Mijn grootste geluk heb ik beleefd toen ik mijn eerste haas schoot."

En die man had in 1871, na eeuwen verwikkeling en broederstrijd, het Duitse keizerrijk kunnen tot stand brengen! Te Versailles, in de spiegelzaal van der Zonnekoning Lodewijk XIV, had hij dit Duitse Keizerrijk zien en doen uitroepen! En toch had zijne eerste hazenjacht hem gelukkiger gemaakt! Meer dan zijn grootste levensdroom.

KEIZER NAPOLEON

verklaarde aan generaal Lannes, die hem na den driekeizerslag van Austerlitz den gelukkigsten mens der wereld noemde, „Mijn beste Lannes, de schoonste dag mijns levens was die mijner eerste Communie. Sinds toen heb ik maar weinig gelukkige dagen meer gekend."

LEOPOLD II

zeide aan Schollaert, die hem wees op de populariteit die hij verliezen zou op zeker ogenblik zijns levens: „Mijn beste Schollaert, populariteit is kaf. Ik heb ze gehad en ze is heengevloden. Ik misprijs ze als kaf en stof."

DE DUITSE KEIZER,

die vóór de oorlog niet van uniform kon veranderen zonder dat de wereld er over sprak, zit nu te Doorn als eenzame houtkapper te dromen van vervlogen roem.

Neen, lezer, eer en roem geven het geluk niet omdat ze alleen „voor enkele dagen" „op ons" (niet in ons) hangen. Als een keizerskleed dat een boerenzoon voor enkele uren aantrekt op het toneel om te doen alsof....

Maar duizenden en millioenen menen het geluk te vinden in eer en roem, in pracht en praal, en denken dat het eeuwig duren zal.

Neen, daar is het geluk niet.

(Uit „Kath. Wereldbeschouwing".)

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Schepenlijst over de maand Februari 1938.

12.	Eng.	Dakarian	Pto. Cabello	Cristobal
13.	Am.	Tachira	„	Aruba, Maracaibo
13.	„	Falcon	Maracaibo	New York
13.	Eng.	Rotorua	Cristobal	Londen
13.	Nederl.	*Statendam*	New York	New York
13.	Am.	Santa Paula	Aruba	La Guaira
14.	Noor.	Nordvangen	New Orleans	„
14.	Duitsch.	Frisia	Maracaibo	Maracaibo
14.	Eng.	*Britannie*	New York	New York
14.	Nederl.	*Veendam*	„	„
14.	Pool.	*Pilsudski*	„	„
14.	Japan.	Tatsuno Maru	Panam Canal	La Guaira
14.	Nederl.	Baarn	Cristobal	Liverpool
14.	„	Bennekom	Amsterdam	Cristobal
15.	„	El Libertador	Maracaibo, Aruba	La Guaira
16.	Japan.	Tatsuno Maru	Cristobal	„
16.	Duitsch	Mimi Horn	Pto Colombia	Pto. Cabello
16.	Nederl.	Flora	„ Cabello	Aruba, Maracaibo.